

גילוי פנים בתורה שלא כהלכה - במרד ובמעל

בס"ד.

הגיע לידי דברים שכתב אברהם אליעזר קוויאט, שהוא אברך ליטאי (לאפוקי ממה שמשמע מתואר שכותב על עצמו "ראש ישיבה בישיבת אלכסנדר", שזה ישיבה עם שם חסידי), ובה יצא לגלות פנים בתורה שלא כהלכה - במזיד ובכוונה. מלבד מה שמשמש עם ביטויים מחוצפים נגד גדולי ומנהיגי דורינו שליט"א - גם זה במזיד ובכוונה.

באמת, מן שורת הדין היתה שלא להתייחס לדבריו כלל וכלל. אמנם, היות שבין הציבור החשוב בשכונתינו נמצא גם הרבה אנשים תמומי לב, שאינם נותנים לב לעיני דבריו, ובגלל זה יכול להיות שהם נתונים תחת רושם חיזוני כאילו נמצא אחד שבירר את איסור הטלטול בבאר ארק, על כן אכוא על דבריו, עכ"פ על קצה המזלג, לגלות ברבים שאיש זה מטעה את הציבור בכוונה תחילה, ועתיד ליתן את הדין על כך.

(א) תוכן דבריו בסעיף א' הוא, שיש שני דיני רשות הרבים, "רה"ר של "דרך" ו"רה"ר של "עיר". ולפי דבריו, ה"שטיקל תורה" שלו מיישב כל הסתירות שבין הראשונים. ולא זו בלבד, אלא ברש"י עצמו מבואר זאת. אבל בעיה אחת נשארת, הרי בשו"ע לא נזכר דין זה - של "רה"ר דעיר" כלל. ומי שיש לו מוח בקדקדו מבין, שלפ"ז כל ה"שטיקל תורה" שלו ראוי לזרקו לאשפה. ובפרט - במה שנוגע להלכה. לקוויאט אין זה בעיה גדולה [ובפרט - כשאין לו מה לענות על זה]. לכן, רק בהערה קטנה למטה על הדף הוא מתייחס אליה. ומה הוא עונה? "לא דיברו [המחבר והרמב"ם] בזה, משום שלא מצוי כלל! פלאי פלאים. דין "בן סורר ומורה", שלפי חז"ל מ"ד "לא היה ולא עתיד להיות" (סנהדרין עא.), וא"כ לכר"ע הוא דבר שלא מצוי כלל, את זאת טרח הרמב"ם להביא (פ"ז מהל' ממרים), אבל דין "רה"ר דעיר" לא הביא, כיון "שלא מצוי כלל"! ואל נחשוב שבזה די לו לקוויאט. אלא שבנשימה אחת הוא כותב, שדין זה, שהמחבר והרמב"ם לא מצאו לנחוץ להביאו "משום שלא מצוי כלל" - זה עצמו הוא הדין שבשבילו אסור הטלטול בבאר ארק!!! הפלא ופלא!!!

ירא הקהל וישפוט, האם לא בכוונה תחילה הוא מגלה פנים בתורה שלא כהלכה!

(ב) בסעיף ב' מביא דברי הגאון בעל האחיעזר זצ"ל שמוכיח מירושלים שהיה רה"ר אף שלא היה בכל רחוב ס' רבוא. וכ"ק אדמו"ר ממנוקאטש שליט"א העיר עליו "צ"ב מנא לן שכל רחובות ירושלים היו כולם רה"ר". קוויאט טוען שיש לו ד' מראי-מקומות בהם מפורש שכל ירושלים היה רה"ר. ובכוח זה הוא יורה חצים מורעלים בפיו המטונף שלו, נגד גאון וקדוש זה, כאילו לא ידע מהבקיאות הנפלאה שיש לקוויאט. וכותב ש"לא מצאתי נוחם לנפשי להצדיק נפש צדיק רק לומר שההגהה שם לא פלטה מתוך קולמסו". האמת הוא, שכל בר בי רב יודע את הגמרא "ירושלים, אלמלא דלתותיה ננעלות בלילה חייבים עליה משום רה"ר". אם כן, יודע כל קטן שכיון שהיה לירושלים דלתות נעולות לא היה רה"ר. גם קוויאט, על אף גודל העם-הארצות שלו שאין לה שיעור, לא יוכל לטעון שלא ידע מגמרא זו. אם כן, מדוע לא הקשה לעצמו, איך יכול הגמרא לומר שירושלים לא היה רה"ר, הרי יש לי ד' מראי-מקומות שכל ירושלים היה רה"ר?

התירוץ הוא: אין אף מראה מקום אחד שירושלים היה רה"ר. כל המראי מקומות שהביא אומרים רק דבר אחד, שבירושלים היה אסור הטלטול. וזאת למה? משום שהיה לו דין של "חצר שלא עירבר", שאסור מדרבנן לטלטל.

הסילוף זועק עד לב השמים: המראה-מקום השלישית שהביא, מ"שוק של פטמים", מובא ב"מכתב לאנ"ש" גופא, כשדן בחידושו של הגאון רמ"פ זצ"ל לאסור טלטול בברוקלין בזמנינו. והגרמ"פ כותב מפורש שהאיסור בירושלים בזמן המקדש היה משום חצר שלא עירבו! [ואגב, הגרמ"פ ז"ל בכל תשובותיו, כשמביא ראיה שבירושלים היה אסור הטלטול, מביא רק מגמרא זו. איפוא נעלם מהגאון "שהיה יחיד בדורו מיוחד שבסנהדרין" שאר מראי-מקומות הגלויים לקוויאט. לדברי קוויאט נמצא שדן רבי משה זצ"ל "בידני דאורייתא של שבת שיש בו סקילה וחטאת, בלי שיהא הסוגיות והראשונים ביד", עפרא לפומיה!].

כוונת הדין הרי היא פשוטה לכל בר דעת: הגאון רבי חיים עוזר זצ"ל סובר שירושלים - אילמלא דלתותיה נעולות - היה רה"ר בכל רחובותיה. והקושיא עליו הוא "מנא לן שכל רחובות ירושלים - אילמלא דלתותיה נעולות - היו כולם רה"ר". אבל זה ברור, שלמעשה, כיון שהיו דלתותיה נעולות, ודאי אינה רה"ר. והמראי מקומות שמציין קוויאט, איירי לאחרי שדלתותיה נעולות, ועכ"ז היה אסור הטלטול בה, משום דין "חצר שלא עירבר". אל יתמם קוויאט שלא ידע זאת!

ירא הקהל וישפוט. האם לא בכוונה תחילה הוא מגלה פנים בתורה שלא כהלכה!

ג) בסעיף ג' ממשיך קוויאט לומר ש"לינדאן בולעווארד" ו"טשורטש עוו." ו"14 עוו.", הרי כולם רחוב אחד [מי שיודע למה, נא לקום!]. ו"ס' רבוא בוקעין בכל נקודותיו ביחד".

האם קוויאט אכן מאמין שקצת יותר מרבע (1/4) מהתושבים של כל ברוקלין ביחד, נמצאים "בכל יום תדיר" ברחוב זה [כל התושבים בכל ברוקלין יחד - עולים למספר: שני מיליון שני מאות אלף וארבעים אלף (לפי המנין האחרון שמנה הסיטי - שמפורש באגר"מ (חלק ד' סימן פ"ח) שאפשר לסמוך עלי). וא"כ ס' רבוא הוא קצת יותר מרבע התושבים שבכל ברוקלין. ורוצה קוויאט לומר שכולם נקבצים מכל הפינות לרחוב אחד "בכל יום תדיר"]. היאומן כי יסופר! ולא עוד אלא שקוויאט רוצה לשכנע אותנו ש"כמו כן יש לחוש ברחוב 18 עוו. פארט העמילטאן וכדומה". האם קוויאט הוא אכן כל כך משוגע! [אף שבודאי הוא משוגע לדבר אחד: לאסור הטלטול בבארא פארק מדאורייתא - בכל מחיר].

ירא הקהל וישפוט. האם לא בכוונה תחילה הוא מגלה פנים בתורה שלא כהלכה!

ד) בסעיף ה' מאריך קוויאט בגדלותו של המשנה ברורה זצ"ל, וכותב "אשר נתקבל פסקיו בכל תפוצות ישראל" [וכמובן, גדלותו של המשנה ברורה אינו צריך לעדותו של קוויאט, ולא לדכוותיה, כי "שבחו מי ימלל"]. אבל, קוויאט מעלים מאתנו, שלפני כמה שבועות שלח קוויאט, ברוב חוצפתו וגאוותו, מכתב לכל הרבנים בבארא פארק, ובו חולק הוא עצמו על פסק המשנה ברורה. כי לדעת המשנה ברורה, בעינין שהרחובות יהיו מפולשות משער לשער, כדי שיהיו רה"ר מה"ת, אשר כמובן בבארא פארק אינו כן. וקוויאט רוצה להוכיח שלא בעינין מפולשות משער לשער. [הרי שיותר מריח של זלזול יוצא מבין בתרי תשובתו נגד האי צדיק האי חסיד שבכונה, בזה שאברך צעיר, בעל גאווה ומחוצף, מעיז לחלוק על דעתו של המשנה ברורה!]. ירא הקהל וישפוט. האם לא בכוונה תחילה הוא מגלה פנים בתורה שלא כהלכה!

ידועים דברי מרן הבעש"ט הק' זי"ע שכל חטא שעושה אדם, מוכרח הוא לגלותו בפיו בפני בריות, אבל "אינו מרגיש בעצמו מה שפיו מעיד עליו" (ס' בעל שם טוב סוף פ' צו).

דבר זה נתקיים בקוויאט בגלוי. בעצמו הוא כותב (ונעתיק לשונו, רק בשינוי אחת קטנה: במקום "אוסרים" נכתוב "מתירים"): ידעתי ושמעתי בעלי בתים מזלזלים באופן נורא בשרי התורה, וכל מי שמתיר בעירובין דבארא פארק מבטלים אותו באמרם מי הוא ומה הוא. ואם ראשי ישיבות ותלמידי חכמים מגלים דעתם להתיר, הרי מי הם? ומבצבץ שנאת עם הארץ לתלמיד חכם!

גם גאוותו ושחצנותו, מגלה הוא בעצמו. קוויאט אומר: "יש אלו שסוברים שע"י שזורקים מראי מקומות מספרי הפוסקים, הם קונים בזה דעת הציבור. אבל לאמיתן של דברים, אין משם ראייה כלל ואין דומה מילתא למילתא כלל. ואפילו יודעין קצת בשו"ע, אבל בלי יגיעה עצומה בדברי הסוגיות, ההו"א ומסקנות, הפלוגתות והראשונים, כך הם סבורים לפסוק בדיני התורה... ופשוט שרק אלו שעמלים בתורה יש לו רשות להביע דעתם". וכל זה הוא אומר, בתוך מכתב שבו הוא מביע דעתו! כדי שאנחנו נבין שאם הוא מביע דעתו, הרי לו נאה וְלוֹ יאה!

גאוותן שכמותו! לא עולה על דעתו כלל, האמת כפי שהוא, שאין הוא בר סמכא כלל וכלל להביע דעתו. מי שואל לדעתו? האם הוא אכן מאמין בעצמו, שיהיה אפילו אחד בבארא פארק שיימנע מטלטול בשביל שאברהם אליעזר קוויאט סובר כן.

כדי להרשיע את הרשע, שתנוח רוחו ונפשו של קוויאט, אכתוב, שהאמת מורה דרכו, שמבין בתרי מכתבו מבצבץ הרגשה, שלא קוויאט בעצמו כתב מכתב זה, אלא מאחורי מכתב חוצפני זה עומדים עוד אנשים ממשפחת האוסרים וכת שלהם. כי בלאו הכי, לא היה כותב בהגזמה מופלגת בגדלותו של הרב ביק ז"ל [כי אליבא דכולי עלמא (מלבד כמה מיו"ח) היה אחד ממורי הוראות בבארא פארק, ויש רשות ביד שארי מורי הוראות לחלוק על דעתו, בדיוק כמו שיש לו רשות לחלוק על דעת שארי מורי הוראות. ותו לא מיד]. זאת ועוד, גם בעלסקי, במכתבו האחרון בענגליש, כותב הרבה נקודות ממש מלה במלה כמו קוויאט. ואכן קצת פלא שלא הזכיר קוויאט שרובם של דבריו הם מבעלסקי, או מאידך, קצת פלא שלא הזכיר בעלסקי שרובם של דבריו הם מקוויאט. וכדי לתרץ הכל בחודא מחתי, צריך לומר שכולם ממקור אחד לוקחים.... אוי לרשע ואוי לשכיננו....

הכואב על בזיון התורה וגדולי